

EUROPOS LAISVĖS ATĖMIMO ĮSTAIGOS: VIDAUS TEISINĖS NAUJIENOS

GRUODIS 2022

*Teisės praktikams visoje Europoje gali būti sudėtinga sekti nacionalinės teismų praktikos, įstatymų ir vykdomosios valdžios pakeitimus laisvės atėmimo įstaigų klausimais. Šiame informaciniame biuletenyje „The European Prison Litigation Network“ **nariai ir partneriai visoje Europoje** kiekvienos Europos šalies teisininkus ir pilietinės visuomenės organizacijas siekia informuoti apie svarbiausius teisinius pokyčius laisvės atėmimo įstaigų klausimais. Tikimės, kad tai leis jums geriau nustatyti tendencijas Europoje ir panaudoti jas savo teisinėje praktikoje. Naujienlaiškis apima **14 Europos Sąjungos valstybių narių**, taip pat **Rusiją, Moldovą, Ukrainą ir Sakartvelą**.*

Laukiame jūsų atsiliepimų ir nuomonės, kaip užtikrinti kuo didesnę šio naujienlaiškio naudą.

TEISINIŲ NAUJIENŲ LAISVĖS ATĖMIMO ĮSTAIGŲ KLAUSIMAIS APŽVALGA 2022 M. RUGPJŪČIO-RUGSĖJO MĖN.

SUĖMIMO/KALINIMO SĄLYGOS ■ Briuselyje (Belgijoje) atidarytas naujas „mega kalėjimas“, skirtas maždaug 1 200 suimtųjų / nuteistųjų.

KALINIMO REŽIMAS ■ Neseniai **Ispanijos** vyriausybės paskelbtais duomenimis, [nuo 2018 m. pabaigos](#) šalyje [perpus sumažėjo nuteistųjų, atliekančių bausmę uždaro režimo sąlygomis](#).

DRAUSMĖ ■ **Belgijos** Aukščiausias administracinis teismas nusprendė, kad kalėjimų direktoriai, skirdami kaliniui drausminę nuobaudą, neprivalo kreiptis į psichiatrą ir gauti jo išvadą.

TEISMO SPRENDIMŲ VYKDYMAS ■ **Vokietijos** apygardos teismas [paliko galioti nuobaudą, kalėjimo administracijai paskirtą](#) už tai, kad ji nevykdė nuteistajam, kuris prašė suteikti jam papildomą valandą kieme per dieną, palankaus teismo sprendimo.

EUROPOS AREŠTO ORDERIS ■ **Ispanijos** Konstitucinis Teismas nusprendė, kad vykdamt Ispanijos teismų išduotą Europos arešto orderį, [valdžios institucijos gali būti laikomos atsakingomis už suėmimo ikiteisminio tyrimo metu trukmę vykdančiojoje valstybėje narėje](#).

ELEKTRONINIS STEBĖJIMAS ■ Austrijos Vienos aukštesnysis apygardos teismas nusprendė, kad namuose dirbantis nuteistasis atitinka „tinkamo užsiėmimo“ kriterijų, būtiną, kad jam būtų taikomas elektroninis stebėjimas. **Rumunijos** vyriausybė priėmė sprendimą, kuriuo nustatė naujos elektroninio stebėjimo sistemos bandomojo etapo techninius ir organizacinius aspektus.

SVEIKATA ■ Ispanijoje įkalinimo įstaigų generalinis sekretoriatas pakvietė privačias sveikatos priežiūros įstaigas siūlyti savo paslaugas laisvės atėmimo vietose ir pradėjo vykdyti bandomąjį medicininių konsultacijų telefonu projektą. **Moldovoje** 2022 m. rugsėjo mėn. įvyko pirmoji darbo grupės, kuriai pavesta pasiūlyti politikos pakeitimus įkalinimo įstaigų sveikatos priežiūros srityje, sesija. Darbo grupė buvo sudaryta po svarbaus EŽTT sprendimo šiuo klausimu. **Čekijos Respublikos** Konstitucinis Teismas atmetė kaip akivaizdžiai nepagrįstą nuteistojo prašymą užginčyti bendrosios kompetencijos teismų atsisakymą atidėti bausmės vykdymą dėl sveikatos būklės. **Rumunijos** teisingumo ministerija [savo internetinėje svetainėje paskelbė viešai svarstomą įstatymo projektą](#) dėl medicininės pagalbos, gydymo ir priežiūros teikimo laisvės atėmimo bausmę atliekantiems asmenims.

NEPILNAMEČIAI ■ Austrijos ombudsmenė [paskelbė ataskaitą apie laisvės atėmimo bausmę pataisos namuose atliekančius nepilnamečius](#), kurioje įvertino jų gyvenimo sąlygas, nagrinėjo struktūrinius klausimus ir rekomendavo patobulinimus.

STEBĖSENOS INSTITUCIJOS ■ Belgijos centrinė kalėjimų stebėsenos taryba [pristatė 2021 m. metinę ataskaitą](#). **Rusijoje** visuomenines stebėsenos komisijas, kurioms pavesta lankytis laisvės atėmimo vietose, vis dažniau kontroliuoja vyriausybė.

NVO ■ Ispanijos Andalūzijos žmogaus teisių asociacija [savo internetinėje svetainėje paskelbė „Gyvenimo kalėjime vadovą“](#) ir parėmė [EŽTT vadovo apie nuteistųjų teises vertimą j ispanų kalbą](#).

BAUSMIŲ VYKDYMO TEISĖ ■ Graikijoje rengiamas naujas Bausmių vykdymo kodeksas. Pagrindiniai siūlomi pakeitimai susiję su laikymo sąlygomis, nuteistųjų teisėmis, kalinimo režimais, laisvės atėmimui alternatyviomis priemonėmis ir nuteistųjų reintegracija. **Lenkijoje** įsigaliojo pirmieji laisvės atėmimo įstaigų sistemos reformos elementai. Šie elementai susiję su sveikatos priežiūra, telefonų naudojimu laisvės atėmimo vietose, darbu laisvės atėmimo įstaigose ir elektronine priežiūra.

KALINIŲ SAJUNGA ■ Austrijoje įkurta pirmoji Kalinių teisių sąjunga.

KALĖJIMAI KARO METU ■ EPLN ir „Rusija už grotų“ [paragino šešis JT mechanizmus](#) paskelbti, kad Rusijos kalinių verbavimas tarnauti Ukrainoje sukarintos kompanijos „Wagner“ gretose yra susijęs su priverstiniu darbu ir savavališku kalinimu.

PRIVATUS IR ŠEIMINIS GYVENIMAS ■ Šalies žemesiems parlamento rūmams pateiktos **Rusijos bausmių vykdymo** kodekso pataisos, kuriomis [kaliniams, laikomiems griežto režimo sąlygomis drausmės izoliatoriuose, suteikiama teisė skambinti telefonu](#). **Portugalijoje nauju įstatyminiu dekretu leidžiama kiekvienoje kameroje įrengti stacionarius telefonus.**

BAUSMIŲ SKYRIMO PATAISOS ■ **Čekijos Respublikos** Konstitucinis Teismas nusprendė, kad prašymus dėl lygtinio paleidimo nagrinėjantys bendrosios kompetencijos teismai privalo tinkamai motyvuoti savo sprendimus. **Rusijoje** Baudžiamojo kodekso pataisomis iki dviejų trečdalių pailginta privalomosios laisvės atėmimo bausmės trukmė, po kurios už itin sunkius nusikaltimus nuteisti asmenys gali prašyti, kad laisvės atėmimo bausmė būtų pakeista švelnesne „priverčiamųjų darbų“ bausme.

KANKINIMAI ■ **Rusijos** teismai ir toliau gina kalėjimų pareigūnus nuo baudžiamosios atsakomybės už kalinių kankinimą, nepaisant neseniai priimtų Rusijos baudžiamojo kodekso pataisų, kuriose numatyta baudžiamoji atsakomybė už valstybės pareigūnų vykdomus kankinimus.

VISĄ LEIDINĮ GALITE RASTI MŪSŲ SVETAINĖJE>>

Ypač dėkojame mūsų [nariams ir asocijuotiems partneriams](#), kartu rengusiems šį informacinį biuletenį!

**EUROPEAN
PRISON
LITIGATION
NETWORK**

www.prisonlitigation.org

21ter rue Voltaire

75011 Paris

France

contact@prisonlitigation.org

Šis informacinis biuletenis finansuojamas Europos Sąjunga ir „Robert Carr Fund“. Jame skelbiama tik autorių nuomonė, kuri nebūtinai atspindi Europos Sąjungos, Europos Komisijos ar „Robert Carr Fund“ nuomonę. Nei Europos Sąjunga, Europos Komisija, nei „Robert Carr Fund“. neatsako už išsakytą nuomonę.

